

Người Đàn Bà Chết Đa Tình

La Morte Amoureuse của Théophile Gautier

Người dịch Hướng Dương txđ

Phần 3:

Tôi quì xuống, không dám liếc mắt lên nhìn chiếc giường và tôi bắt đầu hét lòng tụng những bài vịnh thánh; tôi cảm ơn Thượng Đế đã đặt nắm mồ giữa hình ảnh người đàn bà này và tôi để tôi có thể trong những lần cầu nguyện chu thêm cái tên giờ đây đã được thánh hóa của nàng vào. Nhưng rồi từ từ nỗ lực đó bớt dần và tôi

rơi vào trong một tâm trạng mộng mơ. Căn phòng này không có vẻ gì là một phòng quần. Thay vì cái không khí hôi hám đầy mùi xác chết mà tôi đã quen ngủi sau bao đêm canh đám ma là một mùi khói thơm á đông êm ả hấp dẫn, một thứ mùi tình tứ của đàn bà, tôi không biết đúng hay không, bay bổng trong lòng không gian ấm áp. Ánh sáng mờ ảo tựa như thứ ánh đèn chuẩn bị cho một cuộc hành lạc hơn là thứ ánh đèn vàng vọt chập chờn đặt bên những xác chết.

Tôi nghĩ tới cái tình cờ kỳ lạ đã giúp tôi gặp lại được Clarimonde vào cái lúc mà tôi mất nàng luôn rồi, và một tiếng thờ dài thoát ra khỏi lồng ngực tôi. Rồi tôi có cảm giác như có ai cũng thờ dài phía sau tôi và tôi tự nhiên quay lại. Đó chỉ là một tiếng vang dội. Khi quay lại như thế,

mắt tôi đổ xuống chiếc giường bốn cột mà trước đây tôi vẫn tránh nhìn. Những bức màn che bằng vải dày màu đỏ với hoa nổi lớn được khâu gập lên bằng những viền vàng cho thấy người quá cố nằm dài hai tay chụm lại trên ngực. Nàng đã được phủ một tấm mền trùm bằng vải lạnh (lin) trắng tinh mà màu tím xẫm của tấm mền trướng càng làm nổi bật; tấm mền mỏng tới độ nó không che dấu đi một tí nào cái dáng dễ thương của tấm thân nàng và tôi đã có thể ngắm những con đường cong đẹp tuyệt vời, trông tựa như cổ của con thiên nga, mà cái chết vẫn không làm cho cứng đờ đi. Trông nàng tựa như một bức tượng bằng bột vôi sáng tác bởi một điêu khắc gia tài tình để đặt nằm trên mộ của một hoàng hậu, hay một người con gái nằm ngủ quên để rồi tuyết rơi phủ trắng cả thân mình.

Tôi hết chịu đựng nổi; cái không khí phòng the ấy đã làm cho tôi ngây ngất, cái mùi hoa hồng nửa tàn đó đã làm cho tôi phát điên; tôi cứ đi đi lại lại trong căn phòng, cứ mỗi vòng tôi lại dừng lại trước cái giường cao để ngắm nhìn kẻ quá vãng mà vẫn còn dịu dàng dưới tấm vải liệm trong suốt. Những ý tưởng kỳ lạ đi qua đầu óc tôi: tôi cứ nghĩ rằng nàng chưa chết thật, nàng chỉ đang giả vờ như thế hầu lôi dụ tôi tới cái lầu đài này để thổ lộ mối tình của nàng đối với tôi. Lại có một lúc tôi thấy nàng ngọ ngậy cái chân dưới tấm mền trắng và kéo cho xệch đi tấm vải liệm. Thế rồi tôi tự nhủ: *"phải đó là Clarimonde chăng? Tôi đâu có bằng cơ nào đâu? Tên hầu người da đen kia có thể đã đi làm công cho một đàn bà khác? Tôi thật điên rồ để tự gây ra cho mình phiền não rồi đứng ngồi không yên."* Nhưng rồi trái tim tôi lại nhanh trả lời: *"Đúng là nàng đó! Đúng là nàng!"* Tôi tới gần chiếc giường để nhìn kỹ hơn cái đối tượng của sự nghi ngờ của tôi. Rồi tôi có nên thú nhận những cảm tưởng của tôi hay không đây? Những hình cong tuyệt vời ấy, dù cho đã bị bóng thần chết thanh lọc và thần hóa, vẫn làm cho tôi thấy cảm khoái vô cùng và nàng nằm đó như thể đang ngủ vậy. Tôi quên đi rằng mục đích tôi đến đây là để làm một lễ tang và tôi tự nghĩ tôi là một hôn phu trẻ đi vào phòng người hôn thê do mắc cỡ nên đã che dấu mặt để không cho ai biết là mình.

Vừa đau buồn vừa thích thú, run rẩy vì sợ mà cũng vì thèm khoái, tôi bèn cúi xuống phía nàng lấy tay cảm một góc tấm mền: tôi nhịn thở từ từ nhấc tấm mền lên, chỉ sợ đánh tức nàng dậy. Những động mạch trong người tôi phập phồng mạnh tới độ tôi nghe tiếng rít lên hai bên thái dương, mỗi hồi đổ trên chân tôi như thể tôi đang nhích một tảng đá hoa. Quả đúng là Clarimonde như lúc tôi đã thấy nàng tại thánh đường vào hôm tôi được phong chức. Nàng vẫn đẹp và khi chết trông nàng lại còn duyên dáng hơn. Vẻ xanh xao nơi hai bên má, ánh hồng nhạt hơn của đôi môi, những làn mi cong giờ khép kín, tạo thành một diềm nâu trên một vùng trắng làm cho nàng trông như một tiết phụ u buồn và sầu khổ đang suy tư và làm cho nàng càng có một sức hấp dẫn khó tả. Mớ tóc dài của nàng buông thả, vẫn còn lấm tấm vài bông hoa nhỏ màu xanh, làm thành một nệm gối đầu và những vòng xoắn che bớt đôi vai trần của nàng. Hai bàn tay trắng, còn thuần khiết, nuốt nà hơn cả những chiếc bánh thánh, đang khoanh lại trong tư thế tình dưỡng của một kẻ ngoan đạo đang cầu nguyện

như thể để làm cho bớt đi cái vẻ quyến rũ của hai cánh tay trần đầy đặn có làn da ngà nhẵn nhụi vẫn còn đeo những vòng hạt trai.

Tôi đứng đó rất lâu trầm tư, đầu óc bị thu hút; tôi càng nhìn nàng, tôi lại càng không thể tin được rằng cuộc sống lại có thể thoát bỏ tấm thân ngọc ngà đó. Tôi không biết đó có phải do tôi tưởng tượng hay do bóng của ánh đèn gây nên hay không, nhưng hình như máu đã lại chảy dưới làn da xanh xao kia mặc dù nàng vẫn còn nằm yên, không ngó ngoáy đung đây. Tôi đưa tay sờ nhẹ cánh tay nàng; cánh tay lạnh nhưng không lạnh hơn lúc nàng đung tay tôi lúc ở cổng nhà thờ. Tôi lại qui xuống, cúi đầu sát bên nàng và giòng nước mắt ấm áp từ mắt tôi đổ xuống má nàng. Ôi! Sao tôi thấy chua xót và bất lực đến thế! Sao mà đau lòng cho tôi đến thế, cái đêm canh chừng đó! Tôi đã muốn gom đời tôi thành một đồng để đưa cho nàng và thổi lên thân xác lạnh ngắt của nàng ngọn lửa tình đang xâu xé tim gan tôi.

Đêm tối trôi đi và khi thấy cuộc chia ly vĩnh viễn sắp tới, tôi không thể từ bỏ được cái ước muốn bi thảm nhưng ngọt ngào là đặt một nụ hôn lên đôi môi lạnh giá của người mà tôi yêu say đắm. Ôi, kỳ diệu thay! Một làn hơi nhẹ nhàng hòa lẫn vào hơi thở của tôi và miệng Clarimonde đáp ứng lại khi tôi ép miệng tôi lên đôi môi nàng, mắt nàng hé mở ra và từ từ rạng rỡ lên rồi nàng khẽ thở dài. Nàng mở đôi cánh tay đang khoanh trước ngực, vòng lên cổ tôi rồi với một vẻ thích thú khó tả được nàng nói với một giọng u buồn và nhẹ như những tiếng rung cuối của cây đàn hạc: *"A! Anh Romuald của em đấy hả! sao anh làm cái gì mà để em phải chờ lâu đến chết như vậy hả anh? Nhưng bây giờ chúng ta đã kết duyên với nhau rồi thì em có thể tới gặp anh được tại nhà anh. Vậy thôi vĩnh biệt anh nha, Romuald, vĩnh biệt anh! Em yêu anh, em chỉ muốn nói có vậy thôi và em xin trả lại anh cuộc sống mà qua nụ hôn anh đã cho em trong giây lát. Em xin hẹn gặp anh lại nha."* Đầu nàng rớt trở lại phía sau nhưng tay nàng vẫn cuốn trên cổ tôi như thể nàng muốn giữ tôi ở lại. Một cơn lốc dữ dội làm tung hai cánh cửa sổ và gió thổi thốc vào trong căn phòng. Cánh hồng cuối cùng run rẩy một chốc như một chiếc lá ở đầu cành rồi nó bung ra bay qua cánh cửa sổ đang mở, cuốn theo hồn Clarimonde. Chiếc đèn vụt tắt và tôi ngã xuống bất tỉnh ngay trên ngực người đẹp đã chết.

Khi tỉnh lại, tôi đang nằm trên giường trong căn phòng nhỏ nơi nhà cha xứ và con chó già của người cha trước đang liếm bàn tay tôi để ló ra khỏi chiếc mền dọc theo người tôi. Barbara thì đang lục xục trong căn phòng của bà ta, tay chân run lẩy bẩy vì tuổi đã già, mở ra rồi đóng lại những hộp tủ, hoặc rửa cho sạch bột trong những ly. Khi thấy tôi đã tỉnh dậy, bà ta sung sướng kêu lên và con chó cũng sủa theo đồng thời ngoáy ngoáy cái đuôi. Nhưng tôi còn yếu quá nên không nói được tiếng nào mà cũng không làm được một cử động nào hết. Tôi biết tôi đã ở trong tình trạng này ba ngày, không phát ra được bất cứ dấu hiệu nào để tỏ rằng mình còn sống ngoài cơn thờ rất yếu đuối. Ba ngày đó không đáng kể trong cuộc đời tôi và tôi cũng chẳng biết tâm trí tôi đã đi đâu suốt thời gian đó, tôi không còn nhớ gì hết. Barbara đã kể cho tôi nghe rằng chính người đàn ông có nước da đồng, người đã tới tìm tôi đêm hôm trước, đã đưa tôi trở về nhà trong một chiếc cang có mui che kín và đã trở ra đi liền sau đó.

Ngay khi tôi có thể nhớ lại mọi chuyện, tôi đã suy nghĩ về những tình huống của cái đêm tiền định đó. Lúc đầu tôi đã nghĩ là tôi là nạn nhân của một sự ảo tưởng thần diệu; nhưng những tình huống cụ thể và hiển nhiên đã phá đổ giả thiết ấy ngay. Tôi không thể cho rằng tôi đã nằm mơ bởi vì Barbara cũng đã thấy người đàn ông với hai con hắc mã như tôi và bà ta đã tả đúng phóc cả quần áo mà ông ta mặc cũng như dáng điệu của ông ta. Tuy nhiên, khi tôi tả cảnh nó, không ai biết cái lâu đài nơi tôi đã gặp lại Clarimonde đó nằm ở đâu.

Một buổi sáng tôi thấy cha Sérapion đi tới. Barbara đã cho ông ta hay là tôi ốm và ông ta đã vội vã đến đây. Mặc dù sự ân cần của ông ta chứng tỏ rằng ông ta có cảm tình và để ý tới tôi, cuộc thăm viếng của ông ta không làm cho tôi vui. Ánh mắt của cha Sérapion có một vẻ gì đó vừa sắc vừa xoi mói làm cho tôi khó chịu. Trước mặt ông ta, tôi thấy lúng túng và có tội. Ông ta đã là người đầu tiên khám phá ra cái chuyện mờ ám của lòng tôi, tôi ghét cái óc tinh sáng của ông ta. Khi ông ta hỏi những chi tiết về sức khỏe của tôi, ông ta nhìn tôi chăm chặp bằng đôi người của con sư tử và chĩa ánh mắt dò xét của ông vào hồn tôi. Rồi ông hỏi tôi về công việc điều hành giáo xứ ra sao, tôi có thích không, tôi làm gì lúc rảnh rỗi, tôi có làm quen với ai trong vùng hay không, tôi thích đọc những loại sách nào, và trăm ngàn những chuyện tương tự. Tôi trả lời ông ta ngắn gọn, thế mà tôi chưa nói xong thì ông ta đã chuyển sang nói chuyện khác. Cuộc đối thoại đó không dính dáng gì tới cái chuyện chính mà ông ta muốn nói ra. Thế rồi, đột nhiên, như thể ông ta mới nhớ ra và sợ không nói thì sẽ quên, bằng một giọng nói rõ ràng và inh tai giống như tiếng kèn tuyên án tử hình, ông ta tuyên bố: *"Con mẹ đĩ thõa nổi tiếng Clarimonde vừa mới chết sau một cuộc truy hoan kéo dài tám ngày đêm. Đó đúng là một*

chuyện rục rờ quỷ quái. Người ta đã bắt chước những lối ăn chơi kinh tởm của Balthazar và Cléopâtre. Trời ơi! Chúng ta đang sống trong cái thế kỷ gì vậy? Những thực khách được hầu bởi những nô lệ da đen nói một thứ tiếng không ai hiểu mà lại giống như loài quỷ thú thật. Quần áo của người thấp hèn nhất trong đám cũng có thể dùng làm áo dạ hội cho một vị hoàng đế. Người ta đã luôn nói tới chuyện thật lạ lùng về nàng Clarimonde này, tất cả những tình nhân của nàng cuối cùng đều chết một cách thảm thương hay bất đắc kỳ tử. Người ta nói nàng là một con quỷ cái hút máu người; nhưng tôi nghĩ nó chính là Belzébuth^(*) bằng xương bằng thịt.”

Belzébuth

Ông ta ngưng nói rồi nhìn tôi kỹ hơn bao giờ hết để xem những lời ông nói đã tác động đến tôi như thế nào. Tôi đã không làm một cử chỉ nào để tự bào chữa khi ông ta nói về Clarimonde và cái tin nàng đã chết không những đã làm cho tôi đau đớn vì nó trùng hợp với cái cảnh đêm mà tôi đã chứng kiến, nó còn làm cho tôi thể hiện sự bối rối và kinh hãi ra mặt mặc dù tôi đã cố gắng tự chủ. Sérapion liếc nhìn tôi, mắt ông tỏ vẻ vừa lo lắng vừa nghiêm khắc rồi nói: “Con ơi, ta phải bao trước cho con hay rằng con đang để chân trên bờ một vực thẳm, coi chừng con té xuống đó. Con quỷ Satan có móng dài và những nắm mồ không biết trung thành là gì đâu. Tầng đá của Clarimonde phải được đóng ba con dấu ấn; bởi vì, nghe nói, đây không phải lần đầu nó chết. Mong sao Thượng Đế luôn cảnh giác con, Romuald!”

Sau khi nói xong những câu đó, Sérapion chậm chạp bước ra cửa và tôi không còn gặp lại ông ta nữa bởi vì ông ta đi S*** ngay. Tôi đã bình phục hoàn toàn và đã tiếp tục làm công việc bình thường tôi vẫn làm, Hình ảnh Clarimonde và những lời nói của vị linh mục già vẫn còn trong đầu tôi nhưng không thấy xảy ra chuyện gì bất thường để cho rằng những lời tiên đoán chết chóc của Sérapion là đúng cả. Tôi bắt đầu nghĩ rằng những mối lo âu của ông ta và những sự kinh hãi của tôi là quá đáng. Nhưng rồi một đêm tôi nằm mơ; tôi vừa mới ngủ được một giấc thì tôi nghe có ai mở cái màn che giường tôi và tiếng những vòng cọ trên những thanh treo màn rít lên nghe chói tai; tôi bèn nhồm người lên và tôi thấy bóng một người đàn bà đứng trước mặt. Tôi nhận ra ngay Clarimonde. Nàng cầm trong tay một cây đèn nhỏ giống như những đèn đặt trên những bia mộ; ánh đèn làm cho những ngón tay thon dài của nàng nhuộm một màu hồng trong suốt phai dần dần để biến thành một màu trắng mờ của sữa nơi cánh tay trần của nàng. Chỉ có tám vài liệm bằng lin phủ lên trên tám thân trần truồng của nàng, tám vài liệm mà khi nằm trên chiếc giường bốn cột nàng túm giữ lấy chỗ gấp nơi ngực nàng như thể nàng xấu hổ vì không đủ che thân, bàn tay nhỏ bé của nàng không đủ, nó trắng quá, và dưới ánh sáng mờ ảo của ngọn đèn, màu của tám vài phủ thân lẫn lộn với màu của da thịt nàng. Bao bọc bởi lớp vải mỏng khiến tất cả những đường cong trên thân thể nàng thấy được rõ, trông nàng như một bức tượng đàn bà đang tắm cổ xưa bằng đá hoa hơn là một người thật. Dù chết rồi hay vẫn còn sống, dù là bức tượng hay là con người, dù là một bóng hay một thân thể, vẻ đẹp của nàng vẫn thế, chỉ có ánh màu xanh lá cây của hai con mắt nàng là nhạt đi một tí, và cái miệng nàng, xưa kia hồng hào như thế, giờ chỉ còn hồng nhạt tựa như màu má nàng. Những bông xanh nhỏ mà tôi đã thấy trên tóc nàng nay đã khô hằn và không còn lá. Nhưng nàng vẫn còn xinh đẹp mặc dù cuộc phiêu lưu kỳ lạ và khó giải thích được bằng cách nào nàng vào được phòng tôi, tôi không hề tỏ ra sợ sệt một giây phút nào hết.

Nàng để cây đèn xuống bàn và ngồi xuống phía chân giường tôi, sau đó nàng cúi sát xuống tôi nói bằng cái giọng vừa trong trẻo vừa vuốt ve mà tôi thấy chỉ mình nàng có được: “Em đã bắt anh chờ lâu, anh Romuald yêu quý của em, làm cho anh tưởng em đã quên anh mất rồi. Nhưng em từ rất xa tới, từ một nơi mà không một ai đã trở về được: Nơi ấy chẳng có trăng chẳng có mặt trời, chỉ có khoảng không và bóng tối: không có đất để dùng chân mà đi, không có không gian để dùng cánh bay. Vậy mà có em đến với anh đây, bởi vì tình yêu mạnh hơn cái chết và nó sẽ thắng. Ôi Giờ! Biết bao nhiêu bộ mặt thâm hiểm và bao nhiêu chuyện khiếp khủng em đã thấy trên cuộc hành trình tới với anh! Để trở về thế giới này bằng sức mạnh của nghị lực, hồn em đã phải chịu bao khó nhọc mới tìm ra được cái thân xác của nó để mà chui vào! Phải mất bao nỗ lực em mới có thể nhấc được tảng đá đã đặt trên người em! Đây, anh coi đi, phía bên trong bàn tay em còn bị thương nguyên đây này, anh hãy hôn chúng để cho chúng lành lại đi anh yêu.”

Nàng áp bàn tay này rồi tới bàn tay kia lên miệng tôi và quả nhiên tôi hôn chúng nhiều lần trong khi nàng nhìn tôi với một nụ cười mỉm thỏa mãn khó nói nên lời. Tôi phải xấu hổ mà thú thật rằng tôi đã quên tuốt lời cảnh cáo của Cha Sérapion và cả tự cách linh mục mà tôi đã trở lại. Vừa mới bị nàng tấn công tôi đã đầu hàng mà không chống cự. Tôi cũng chẳng thử đẩy lui con quỷ sứ. Làn da mát rượi của Clarimonde đã truyền sang tôi sự cảm khoái và tôi cảm thấy trong người tôi những rung động của khoái lạc. **(Còn tiếp)**

Belzébuth^(*) là một con quỷ nổi danh là chúa tể loài quỷ sứ dưới địa ngục, tượng trưng bằng hình một con ruồi (xem trên)

**Nguyễn bản Tiếng Pháp:
La Morte Amoureuse
Théophile Gautier
Part 3:**

Je m'agenouillai sans oser jeter les yeux sur le lit, et je me mis à réciter les psaumes avec une grande ferveur, remerciant Dieu qu'il eût mis la tombe entre l'idée de cette femme et moi, pour que je pusse ajouter à mes prières son nom désormais sanctifié. Mais peu à peu cet élan se ralentit, et je tombai en rêverie. Cette chambre n'avait rien d'une chambre de mort. Au lieu de l'air fétide et cadavéreux que j'étais accoutumé à respirer en ces veilles funèbres, une langoureuse fumée d'essences orientales, je ne sais quelle amoureuse odeur de femme, nageait doucement dans l'air attiédi. Cette pâle lueur avait plutôt l'air d'un demi-jour ménagé pour la volupté que de la veilleuse au reflet jaune qui tremblote près des cadavres. Je songeais au singulier hasard qui m'avait fait retrouver Clarimonde au moment où je la perdais pour toujours, et un soupir de regret s'échappa de ma poitrine. Il me sembla qu'on avait soupiré aussi derrière moi, et je me retournai involontairement. C'était l'écho. Dans ce mouvement, mes yeux tombèrent sur le lit de parade qu'ils avaient jusqu'alors évité. Les rideaux de damas rouge à grandes fleurs, relevés par des torsades d'or, laissaient voir la morte couchée tout de son long et les mains jointes sur la poitrine. Elle était couverte d'un voile de lin d'une blancheur éblouissante, que le pourpre sombre de la tenture faisait encore mieux ressortir, et d'une telle finesse qu'il ne dérobaient rien la forme charmante de son corps et permettait de suivre ces belles lignes onduleuses comme le cou d'un cygne que la mort même n'avait pu roidir. On eût dit une statue d'albâtre faite par quelque sculpteur habile pour mettre sur un tombeau de reine, ou encore une jeune fille endormie sur qui il aurait neigé.

Je ne pouvais plus y tenir ; cet air d'alcôve m'enivrait, cette fébrile senteur de rose à demi fanée me montait au cerveau, et je marchais à grands pas dans la chambre, m'arrêtant à chaque tour devant l'estrade pour considérer la gracieuse trépassée sous la transparence de son linceul. D'étranges pensées me traversaient l'esprit ; je me figurais qu'elle n'était point morte réellement, et que ce n'était qu'une feinte qu'elle avait employée pour m'attirer dans son château et me conter son amour. Un instant même je crus avoir vu bouger son pied dans la blancheur des voiles, et se déranger les plis droits du suaire.

Et puis je me disais : « Est-ce bien Clarimonde ? quelle preuve en ai-je ? Ce page noir ne peut-il être passé au service d'une autre femme ? Je suis bien fou de me désoler et de m'agiter ainsi. » Mais mon cœur me répondit avec un battement : « C'est bien elle, c'est bien elle. » Je me rapprochai du lit, et je regardai avec un redoublement d'attention l'objet de mon incertitude. Vous l'avouerez-je ? cette perfection de formes, quoique purifiée et sanctifiée par l'ombre de la mort, me troublait plus voluptueusement qu'il n'aurait fallu, et ce repos ressemblait tant à un sommeil que l'on s'y serait trompé. J'oubliais que j'étais venu là pour un office funèbre, et je m'imaginai que j'étais un jeune époux entrant dans la chambre de la fiancée qui cache sa figure par pudeur et qui ne se veut point laisser voir.

Navré de douleur, éperdu de joie, frissonnant de crainte et de plaisir, je me penchai vers elle et je pris le coin du drap ; je le soulevai lentement en retenant mon souffle de peur de l'éveiller. Mes artères palpitaient avec une telle force, que je les sentais siffler dans mes tempes, et mon front ruisselait de sueur comme si j'eusse remué une dalle de marbre. C'était en effet la Clarimonde telle que je l'avais vue à l'église lors de mon ordination ; elle était aussi charmante, et la mort chez elle semblait une coquetterie de plus. La pâleur de ses joues, le rose moins vif de ses lèvres, ses longs cils baissés et découpant leur frange brune sur cette blancheur, lui donnaient une expression de chasteté mélancolique et de souffrance pensive d'une puissance de séduction inexprimable ; ses longs cheveux dénoués, où se trouvaient encore mêlées quelques petites fleurs bleues, faisaient un oreiller à sa tête et protégeaient de leurs boucles la nudité de ses épaules ; ses belles mains, plus pures, plus diaphanes que des hosties, étaient croisées dans une attitude de pieux repos et de tacite prière, qui corrigeait ce qu'auraient pu avoir de trop séduisant, même dans la mort, l'exquise rondeur et le poli d'ivoire de ses bras nus dont on n'avait pas ôté les bracelets de perles.

Je restai longtemps absorbé dans une muette contemplation, et, plus je la regardais, moins je pouvais croire que la vie avait pour toujours abandonné ce beau corps. Je ne sais si cela était une illusion ou un reflet de la lampe, mais on eût dit que le sang recommençait à circuler sous cette mate pâleur ; cependant elle était toujours de la plus parfaite immobilité. Je touchai légèrement son bras ; il était froid, mais pas plus froid pourtant que sa main le jour qu'elle avait effleuré la mienne sous le portail de l'église. Je repris ma position, penchant ma figure sur la sienne et laissant pleuvoir sur ses joues la tiède rosée de mes larmes. Ah ! quel sentiment amer de désespoir et d'impuissance ! quelle agonie que cette veille ! j'aurais voulu pouvoir ramasser ma vie en un monceau pour la lui donner et souffler sur sa dépouille glacée la flamme qui me dévorait.

La nuit s'avancait, et, sentant approcher le moment de la séparation éternelle, je ne pus me refuser cette triste et suprême douceur de déposer un baiser sur les lèvres mortes de celle qui avait eu tout mon amour. Ô prodige ! un léger souffle se mêla à mon souffle, et la bouche de Clarimonde répondit à la pression de la mienne : ses yeux s'ouvrirent et

reprirent un peu d'éclat, elle fit un soupir, et, décroisant ses bras, elle les passa derrière mon cou avec un air de ravissement ineffable. « Ah ! c'est toi, Romuald, dit-elle d'une voix languissante et douce comme les dernières vibrations d'une harpe ; que fais-tu donc ? Je t'ai attendu si longtemps, que je suis morte ; mais maintenant nous sommes fiancés, je pourrai te voir et aller chez toi. Adieu, Romuald, adieu ! je t'aime ; c'est tout ce que je voulais te dire, et je te rends la vie que tu as rappelée sur moi une minute avec ton baiser ; à bientôt. » Sa tête retomba en arrière, mais elle m'entourait toujours de ses bras comme pour me retenir. Un tourbillon de vent furieux défonça la fenêtre et entra dans la chambre ; la dernière feuille de la rose blanche palpita quelque temps comme une aile a bout de la tige, puis elle se détacha et s'envola par la croisée ouverte, emportant avec elle l'âme de Clarimonde. La lampe s'éteignit et je tombai évanoui sur le sein de la belle morte.

Quand je revins à moi, j'étais couché sur mon lit, dans ma petite chambre du presbytère, et le vieux chien de l'ancien curé léchait ma main allongée hors de la couverture. Barbara s'agitait dans la chambre avec un tremblement sénile, ouvrant et fermant des tiroirs, ou remuant des poudres dans des verres. En me voyant ouvrir les yeux, la vieille poussa un cri de joie, le chien jappa et frétille de la queue ; mais j'étais si faible, que je ne pus prononcer une seule parole ni faire aucun mouvement. J'ai su depuis que j'étais resté trois jours ainsi, ne donnant d'autre signe d'existence qu'une respiration presque insensible. Ces trois jours ne comptent pas dans ma vie, et je ne sais où mon esprit était allé pendant tout ce temps ; je n'en ai gardé aucun souvenir. Barbara m'a conté que le même homme au teint cuivré, qui m'était venu chercher pendant la nuit, m'avait ramené le matin dans une litière fermée et s'en était retourné aussitôt. Dès que je pus rappeler mes idées, je repassai en moi-même toutes les circonstances de cette nuit fatale. D'abord je pensai que j'avais été le jouet d'une illusion magique ; mais des circonstances réelles et palpables détruisirent bientôt cette supposition. Je ne pouvais croire que j'avais rêvé, puisque Barbara avait vu comme moi l'homme aux deux chevaux noirs et qu'elle en décrivait l'ajustement et la tournure avec exactitude. Cependant personne ne connaissait dans les environs un château auquel s'appliquât la description du château où j'avais retrouvé Clarimonde.

Un matin je vis entrer l'abbé Sérapion. Barbara lui avait mandé que j'étais malade, et il était accouru en toute hâte. Quoique cet empressement démontrât de l'affection et de l'intérêt pour ma personne, sa visite ne me fit pas le plaisir qu'elle m'aurait dû faire. L'abbé Sérapion avait dans le regard quelque chose de pénétrant et d'inquisiteur qui me gênait. Je me sentais embarrassé et coupable devant lui. Le premier il avait découvert mon trouble intérieur, et je lui en voulais de sa clairvoyance. Tout en me demandant des nouvelles de ma santé d'un ton hypocritement mielleux, il fixait sur moi ses deux jaunes prunelles de lion et plongeait comme une sonde ses regards dans mon âme. Puis il me fit quelques questions sur la manière dont je dirigeais ma cure, si je m'y plaisais, à quoi je passais le temps que mon ministère me laissait libre, si j'avais fait quelques connaissances parmi les habitants du lieu, quelles étaient mes lectures favorites, et mille autres détails semblables. Je répondais à tout cela le plus brièvement possible, et lui-même sans attendre que j'eusse achevé, passait à autre chose.

Cette conversation n'avait évidemment aucun rapport avec ce qu'il voulait dire. Puis, sans préparation aucune, et comme une nouvelle dont il se souvenait à l'instant et qu'il eût craint d'oublier ensuite, il me dit d'une voix claire et vibrante qui résonna à mon oreille comme les trompettes du jugement dernier :

« La grande courtisane Clarimonde est morte dernièrement, à la suite d'une orgie qui a duré huit jours et huit nuits. Ça été quelque chose d'infinalement splendide. On a renouvelé là les abominations des festins de Balthazar et de Cléopâtre. Dans quel siècle vivons-nous, bon Dieu ! Les convives étaient servis par des esclaves basanés parlant un langage inconnu, et qui m'ont tout l'air de vrais démons ; la livrée du moindre d'entre eux eût pu servir d'habit de gala à un empereur. Il a couru de tout temps sur cette Clarimonde de bien étranges histoires, et tous ses amants ont fini d'une manière misérable ou violente. On a dit que c'était une goule, un vampire femelle ; mais je crois que c'était Belzébuth en personne. »

Il se tut et m'observa plus attentivement que jamais, pour voir l'effet que ses paroles avaient produit sur moi. Je n'avais pu me défendre d'un mouvement en entendant nommer Clarimonde, et cette nouvelle de sa mort, outre la douleur qu'elle me causait par son étrange coïncidence avec la scène nocturne dont j'avais été témoin, me jeta dans un trouble et un effroi qui parurent sur ma figure, quoi que je fisse pour m'en rendre maître.

Sérapion me jeta un coup d'œil inquiet et sévère ; puis il me dit : « Mon fils, je dois vous en avertir, vous avez le pied levé sur un abîme, prenez garde d'y tomber. Satan a la griffe longue, et les tombeaux ne sont pas toujours fidèles. La pierre de Clarimonde devrait être scellée d'un triple sceau ; car ce n'est pas, à ce qu'on dit, la première fois qu'elle est morte. Que Dieu veille sur vous, Romuald ! »

Après avoir dit ces mots, Sérapion regagna la porte à pas lents, et je ne le revis plus ; car il partit pour S*** presque aussitôt. J'étais entièrement rétabli et j'avais repris mes fonctions habituelles. Le souvenir de Clarimonde et les paroles du vieil abbé étaient toujours présents à mon esprit ; cependant aucun événement extraordinaire n'était venu confirmer les prévisions funèbres de Sérapion, et je commençais à croire que ses craintes et mes terreurs étaient trop exagérées ; mais une nuit je fis un rêve. J'avais à peine bu les premières gorgées du sommeil, que j'entendis ouvrir les rideaux de mon lit et glisser les anneaux sur les tringles avec un bruit éclatant ; je me soulevai brusquement sur le coude, et je vis

une ombre de femme qui se tenait debout devant moi. Je reconnus sur-le-champ Clarimonde. Elle portait à la main une petite lampe de la forme de celles qu'on met dans les tombeaux, dont la lueur donnait à ses doigts effilés une transparence rose qui se prolongeait par une dégradation insensible jusque dans la blancheur opaque et laiteuse de son bras nu.

Elle avait pour tout vêtement le suaire de lin qui la recouvrait sur son lit de parade, dont elle retenait les plis sur sa poitrine, comme honteuse d'être si peu vêtue, mais sa petite main n'y suffisait pas, elle était si blanche, que la couleur de la draperie se confondait avec celle des chairs sous le pâle rayon de la lampe. Enveloppée de ce fin tissu qui trahissait tous les contours de son corps, elle ressemblait à une statue de marbre de baigneuse antique plutôt qu'à une femme douée de vie. Morte ou vivante, statue ou femme, ombre ou corps, sa beauté était toujours la même ; seulement l'éclat vert de ses prunelles était un peu amorti, et sa bouche, si vermeille autrefois, n'était plus teintée que d'un rose faible et tendre presque semblable à celui de ses joues. Les petites fleurs bleues que j'avais remarquées dans ses cheveux étaient tout à fait sèches et avaient presque perdu toutes leurs feuilles ; ce qui ne l'empêchait pas d'être charmante, si charmante que, malgré la singularité de l'aventure et la façon inexplicable dont elle était entrée dans la chambre, je n'eus pas un instant de frayeur. Elle posa la lampe sur la table et s'assit sur le pied de mon lit, puis elle me dit en se penchant vers moi avec cette voix argentine et veloutée à la fois que je n'ai connue qu'à elle :

« Je me suis bien fait attendre, mon cher Romuald, et tu as dû croire que je t'avais oublié. Mais je viens de bien loin, et d'un endroit d'où personne n'est encore revenu : il n'y a ni lune ni soleil au pays d'où j'arrive ; ce n'est que de l'espace et de l'ombre ; ni chemin, ni sentier ; point de terre pour le pied, point d'air pour l'aile ; et pourtant me voici, car l'amour est plus fort que la mort, et il finira par la vaincre. Ah ! que de faces mornes et de choses terribles j'ai vues dans mon voyage ! Que de peine mon âme, rentrée dans ce monde par la puissance de la volonté, a eue pour retrouver son corps et s'y réinstaller ! Que d'efforts il m'a fallu faire avant de lever la dalle dont on m'avait couverte ! Tiens ! le dedans de mes pauvres mains en est tout meurtri. Baise-les pour les guérir, cher amour ! »

Elle m'appliqua l'une après l'autre les paumes froides de ses mains sur la bouche je les baisai en effet plusieurs fois, et elle me regardait faire avec un sourire d'ineffable complaisance. Je l'avoue à ma honte, j'avais totalement oublié les avis de l'abbé Sérapion et le caractère dont j'étais revêtu. J'étais tombé sans résistance et au premier assaut. Je n'avais pas même essayé de repousser le tentateur ; la fraîcheur de la peau de Clarimonde pénétrait la mienne, et je me sentais courir sur le corps de voluptueux frissons.